زما په نړۍ کې زما کور (دویمه درجه)

توضیحات:	په جغرافیوی توګه به زده کوونکي خپل ځای په لویه نړۍ کې د نقشې په کوچنی کولو سره له خپل کوره تر ټول شمسي نظام پورې په نښه کړي تر څو یو انځوریز کتاب جوړ کړي.
مخکښه پوښتنه:	آیا تاسو خپل کور په کایناتو کې رسم کولی شئ؟
ټول اړین وخت:	په ۵ ورځو کې ۵ ساعته
د اړتیا وړ توکي:	کاغذ، پنسل، رنګونه او داسې نور.
د زده کړې پایله:	1 ۱ .د فاصله (مساحت) او اندازې مفهومونه 2 ۲ .د یو شخص د فاصلې په اړه لویه نړۍ کې پوهیدل ۳ . د ځایونو تشریحي ځانګړتیاوې په شمول د طبیعي ځانګړني، خصوصیتونه، نفوس (وګړي)، تاریخي ځایونه او داسې نور
مخکینی پوهه:	د خپل ښار، هیواد، لویې وچې (قارې) او داسې نورو په اړه لومړني معلومات لرل.

نن ورځ به تاسو خپل کور او سړک په اړه معلومات ترلاسه کړی.

وړاندیز شوی وخت	فعالیت او توضیحات
۳۰ دقیقې	• لومړی صفحه: خپل کور رسم کړئ. داسي یوه ورقه پرې کړئ چې اوږدوالی او پلنوالی یې ۱۰ سانتي متر وي. • لاندي پوښتني وکړئ: له بهر څخه ستاسو کور څنګه ښکاري؟ آیا دا په یوه بلډینګ کې دی؟ ستاسو کور څو منزله (طبقي/پوړه) لري؟ تاسو په کوم پوړ (طبقه) کې اوسیږئ؟ ستاسو په کور کې څو وګړي دي؟ آیا تاسو کولی شی هغوی په کړکیو یا دروازو کې رسم کړی؟ ستاسو کور کوم رنګ لري؟ آیا ستاسو کور پوړی (زیني) لري؟ ستاسو د کور دروازه څه رنګ ده؟ لومړی صفحي ته یو نوم غوره کړئ او د خپل کور په اړه یو څو جملي ولیکئ: دا د احمد کور دی. زما کور () شمیر وګړي او () شمیر حیوانات لري. زموږ د کور بیلډینګ () منزله لري او موږ په () منزل کي اوسیږو. همدا راز زموږ د کور رنګ () دی. یو لنډ پراګراف ولیکئ چې ولې مونږ یو کور لرو. په کور کې څه کوو؟ څه وخت کور ته راځو؟ مونږ سره په کور کې څوک ژوند کوي؟ عددي پراختیا: د نارینه او ښځینه سلنه په کور یا تعمیر کې وسنجوئ. بیلګه: که چیرته ۳ نارینه او ۴ ښځینه وي، سلنه یې داسي معلومیږي: سلنه: د نارینوو شمیر/ په کور کې د ټولو وګړو شمیر×۱۰۰ ۷/۳×۱۰۰ = ۴۲.۸۶٪ نارینه
۳۰ دقیقې	• دوهمه صفحه: د لومړی صفحي څخه یو څه اندازه لویه صفحه پرې کړئ چې اوږدوالی او پلنوالی یې ۱۲ سانتي متره واوسي. • هغه سړک چې ستاسو کور ته تللی دی، رسم کړئ. کلکه چې سړک رسم کوی نو خپل کور هم پرې رسم کړئ. • لاندي پوښتني ترسره کړئ: په هغه سړک باندې نور کور شیان شتون لري؟ آیا په همدغه سړک باندې نور کورونه یا بیلډینګونه شتون لري؟ نور کورونه څه رنګ ښکاري؟ په سړک باندې کومي نښي شتون لري؟ آیا په همدغه سړک باندې د کوم عبادت ځای، ښوونځی او یا داسي نور ځایونه شته؟ • دوهمي صفحي ته یو نوم غوره کړئ او یو څو جملي پرې ولیکئ: دا دا (.....) کور دی چې په (.......) سړک باندې موقعیت لري. زموږ د کور سړک نور ځایونه هم لري لکه (.........). د سړک په اړه نور توضیحات هم

ورکړئ. د بېلګې په توګه: دا يو پر ازدهامه/مصروف/خالي او يا زرغون سړک دی. تاسو کولی شی نور توصيفي کلمات د سړک د توضيح لپاره وليکی. • د سواد زده کړې توسعه: خپل د کور سړک يا کوڅه کولی شی د لا ډېرو جزئياتو سره تشريح کړی. تاسو کولی شی دا وواياست چې خلک څنګه سړک ته راښکته کيږي او څنګه له يو ځای څخه بل ځای ته حرکت کوی. د بيلګې په توګه د بس په واسطه، ټکسي، پیاده او داسي نور.	

دوهمه ورځ

نن به تاسو د خپلې منطقې/کلي/ښار او يا هم ايالت، ولايت او يا هم ولسوالی په اړه پوهه ترلاسه کړی.

وړانديز شوی وخت	فعالیت او توضيحات
	دريمه صفحه: يوه لويه صفحه پرې کړئ چې اوږدوالی او پلنوالی يې ۱۵ سانتي متره واوسي. هغه کلی يا ښار رسم کړئ چې ستاسو د کور سړک پکې موجود دی. لاندې پوښتنې ترسره کړئ: ستاسو کلی يا ښار څومره ګڼه ګوڼه لري؟ - که چيرته ستاسو په کلي يا ښار کې ډير خلک واوسي، نو هغوی رسم کړئ. آيا ستاسو په کلي يا ښار کې د پام وړ کوم ځايونه شتون لري؟ د بیلګې په توګه: يو تاريخي ځای، يو طبيعي ځای (لکه، يو ډنډ، تپه، غر، ساحل، پارک، دښته) او يا کوم اړين د ليدلو ځای. ستاسو د خوښې ځايونه کوم دي؟
	دريیمي صفحې ته يو نوم غوره کړئ او د خپل کلي يا ښار په اړه يو څو جملې پرې وليکئ: دا د (.......) کور دی چې په (.........) سړک او (.......) کلي يا ښار کې يې موقعيت دی. د هغه شيانو په اړه تشريح ورکړئ چې ستاسو کلی يا ښار پرې مشهور دی (لکه، طبيعي ځانګړتياوې، اړين ځايونه، تاريخي ځايونه او داسي نور) او تاسو داسي کوم کار ترسره کوی چې د هغه څخه تاسو خوند اخلی؟ د بيلګې په توګه:

	زموږ په کلي/ښار کې يو لوی د اوبو ډنډ دی چې موږ ورته د (......) ډنډ وايو. په دوبي کې زما ډير خوښيږي چې لامبو ووهم. د سواد زده کوونې وسعت: د لاندې موضوعاتو په اړه يو څو جملې وليکئ: ستاسو کلی/ښار څومره لري دی؟ خلک ولې ستاسو کلي/ښار ته سفر کوي؟ ستاسو کلی/ښار څومره ګڼه ګونه لري؟ او ډير خلک ستاسو په کلي/ښار کې په کومو کارونو بوخت دي؟
۳۰ دقيقې	ځلورمه صفحه: يو څه لويه ورقه پرې کړئ چې اوږدوالی او پلنوالی يې ۱۷ سانتي متره واوسي. هغه ولايت رسم کړئ چې ستاسو کلی/ښار په کې موقعيت لري. په همدغه ولايت کې خپل کور رسم کړئ. کله چې تاسو خپل کور رسم کوی، بايد په دې پوه شی چې ستاسو کور د ولايت په کوم لور کې شتون لري. لاندې پوښتنې ترسره کړئ: په دې ولايت کې کومې مهمې/اړينې طبيعي يا جغرافيايي ځانګړتياوې شته؟ (لکه: غرونه، تپې، سيند، دښته او داسې نور.) آيا په همدغه ولايت کې نور ښارونه يا کلي شتون لري چې تاسو وکولای شی د خپل کلي يا ښار سره يې نيږدې په نښه کړی؟ آيا ستاسو په ولايت کې کوم ځانګړې محصولات کيږي؟ آيا کولی شی هغه محصولات رسم کړئ؟ آيا ستاسو په ولايت کې کومې ځانګړې جامې شتون لري چې ډيری خلک يې اغوندي؟ ځلورمې صفحې ته نوم غوره کړئ او د خپل ولايت په اړه يو څو جملې پرې وليکئ: دا د (......) کور دی چې په (.....) سړک او په (.........) ولايت کې موقعيت لري. د ۱ – ۳ پورې د خپل ولايت ځانګړتياوې په توضيحې ډول سره وليکئ چې په هغو کې د خپل د خوښې خواړه، ژبه او يا جامې ځای پر ځای کړئ. د سواد زده کوونې توسعه: دا تشريح کړئ چې اصلي خوراکي توکي کوم کرل کيږي. د بيلګې په توګه: غنم، وريجې، رومي بانجان او داسې نور.

دريمه ورځ

نن ورځ به تاسو د خپل هيواد او قارې (لوی وچې) په اړه پوهه ترلاسه کړی.

ورانديز شوی وخت	فعاليت او توضيحات
۳۰ دقيقې	پينځمه صفحه: يو څه لويه صفحه پرې کړئ چې اوږدوالی او پلنوالی يې ۲۰ سانتي متره واوسي. • هغه هيواد رسم کړئ چې ستاسو ولايت په کې موقعيت لري. د خپل کور او ولايت موقعيت په دې هيواد کې معلوم کړئ. لاندې پوښتنې ترسره کړئ: ستاسو هيواد څومره ګڼه ګونه لري؟ که چيرته ډيره ګڼه ګونه لري، رسم يې کړئ. آيا ستاسو په هيواد کې کوم داسې حيوان (ژوی)/نبات يا کوم بل شی شته چې ستاسو هيواد پرې شهرت لري؟ آيا تاسو کولی شی هغه رسم کړی؟ آيا کومې د پام وړ ملي تاريخي ځايونه يا آثار شته چې بايد يادوونه ترې وشي؟ دبيلګې په توګه: کوم تاريخي ځای، طبيعي ځانګړنه (لکه کوم لوی ډنډ، سنيد، غر، ساحل، باغ او داسې نور) او يا کوم د پام وړ د ليدلو ځای. ستاسو په هيواد کې ملي جامې، خواړه او داسې نور څه شته دي چې د پام وړ واوسي؟ آيا تاسو کولی شی هغه رسم کړی؟

لاربښوونه: که چیرته تاسو د خپل هیواد په شکل نه پوهیږی، تاسو کولی شی خپل د خوښي یو شکل رسم کړی. د بیلګي په توګه، تاسو کولی شی یو دایره، مثلث، مستطیل شکل او یا کوم بل شکل رسم کړی. پینځمي صفحي ته یو نوم غوره کړئ او د خپل هیواد په اړه یو څو جملي پرې ولیکئ: دا د (......) کور دی چي په (........) (...........) کلي/ښار او (...........) هیواد کي موقعیت لري. د خپل هیواد په اړ ۱ څخه تر ۳ د داسي شیانو په اړه جملي ولیکئ چي تاسو فکر کوی ځانګړي دي. د بیلګي په توګه: خواړه، ژبې، ځانګړي جشنونه، ملي جامي، رقص (ګډا)، حیوانات او داسي نور. یو لنډ پراګراف ولیکئ چي تر ټولو مشهور جشن پکي تشریح شوی وي. دا جشن خلک څنګه لمانځي، د دې جشن تر شاه کوم تاریخ پروت ده. خلګ کومي جامي آغوندي او کوم خواړه خوري او کله دغه جشن لمانځل کیږي.	
شپږمه صفحه: یو څه لویه صفحه پرې کړئ چي اوږدوالی او پلنوالی یي ۲۲ سانتي متره واوسي. • د هغي قارې (لوې وچي) نوم ولیکئ چي ستاسو هیواد پکي موقعیت لري. په لویه وچه (قاره) کي د خپل کور د موقعیت (لوری) په پام کي نیولو سره، خپل کور رسم کړئ. لاندې پوښتني ترسره کړئ: آیا تاسو په دغي لویه وچه (قاره) کي نور هیوادونه هم پیژنی؟ آیا تاسو کولی شی هغه هیوادونه په ګوته کړئ یا نومونه ورته ورکړی؟ آیا تاسو ددغو نورو هیوادونو په اړه نور معلومات لری؟ د بیلګي په توګه: په دغو هیوادونو کي کوم ډول ژوي (حیوانات) اوسیږی؟ آیا کوم مشهور یا لوی تاریخي ځایونه لري؟ آیا په دغي قاره کي کي کومي لوې طبیعي ځانګړتیاوې شته؟ لکه مشهور غرونه، تاریخي ځایونه، سیندونه، دښتي او داسي نور. لاربښوونه: که چیرته تاسو د خپلي قارې د شکل په اړه معلومات نه لری، تاسو کولی شی د خپلي خوښي شکل رسم کړی. د بیلګي په توګه: یوه دایره، یو مثلث شکل، یو مستطیلي شکل او داسي نور. شپږمي صفحي ته نوم غوره کړئ او د خپلي قارې په اړه یو څو جملي پرې ولیکئ. مثلا: دا د (...........) کور دی چي په (...........) کوڅه، (...........) ولایت، (...........) هیواد او (...........) لوې وچي یا قارې کي موقعیت لري. د خپلي قارې په اړه له ۱ څخه تر ۳ د داسي شیانو په اړه جملي ولیکئ چي تاسو پرې پوهیږی. د بیلګي په توګه: لکه ځیني نور هیوادونه، ځیني طبیعي ځانګړني، ځیني تاریخي ځانګړتیاوې، د قارې لوی والی نسبت نورو قارو ته او داسي نور. د خپل هیواد یا براعظم د طبیعي ځانګړتیاوو او دهغوی د کاروني په هلکه یو لنډ پراګراف ولیکئ. دبیلګي په توګه؛ سیندونه: خلګ څنګه سفر کوي – د اوبو او خاورې کارونه په کرنه کي.	۳۰ دقیقي

ځلورمه ورځ

نن ورځ به تاسو د نړۍ او لمريز نظام (شمسي نظام) په اړه پوهه ترلاسه کړئ.

وړانديز شوی وخت	فعالیت او توضیحات
۳۰ دقیقې	• اوومه صفحه: يو څه لويه ورقه پرې کړئ چې اوږدوالی او پلنوالی يې ۲۵ سانتي متره واوسي. • هغه ځمکه رسم کړئ چې ستاسو قاره يا لويه وچه پکې موقعيت لري. لاندې پوښتنې ترسره کړئ: دا انځور په يوه دوه بعدي شکل باندې رسم کړئ او کوښښ وکړئ چې لوی اقيانوسنه يا بحرونه رسم کړئ او آسماني رنګ ورته ورکړئ. او هغه قاره په نښه کړئ چې تاسو پکې اوسيږئ. لارښوونه: له زده کوونکو څخه وغواړئ چې بيلابيلې قارې يا لوی وچې رسم کړي. د بيلګې په توګه: افريقا، آسيا، اروپا، شمالي امريکا، سويلي امريکا، آسترالیا، انترکتيکا او همدا راز لوی بحرونه. ۷ صفحې ته نوم ورکړئ او د نړۍ په اړه يو څو جملې وليکئ: د د (..........) کور په (.........) سړک، (..........) ولايت، (............) هيواد چې د نړۍ په (............) قاره کې موقعيت لري. د نړۍ په اړه له ۱ څخه تر ۳ د داسې شيانو په اړه جملې وليکئ چې تاسو پرې پوهيږئ: مثلاً، ولې نړۍ زرغونه يا آسماني رنګ لري؟ په نړۍ کې کوم عمده نور بحرونه او يا هم ځايونه شتون لري؟ د نړۍ شکل څه رنګ دی؟ او داسې نور. د انسان په ګډون د بيلابيلو حيواناتو په اړه يو لنډ پاراګراف چې د ځمکې په بيلابيلو برخو کې ژوند کوي وليکئ. لکه په اوبو کې په هوا او اوبو کې. کومو شيانو دغه حيوانات سره بيل کړي دي او مونږ سره مرسته کوي چې ټول په آرامه سره ژوند کوي.
۳۰ دقیقې	• اتمه صفحه: يو څه لويه ورقه پرې کړئ چې اوږدوالی او پلنوالی يې ۲۷ سانتي متره واوسي. • شمسي نظام د ۸ سيارو سره رسم کړئ. ځمکه پکې په نښه کړئ او نوم يې پرې ولګوئ. لاندې پوښتنې ترسره کړئ: آيا تاسو د نورو سيارو د اندازې په اړه معلومات لری؟ آيا تاسو د هغی د رنګ په اړه معلومات لری؟ آيا تاسو پوهيږئ چې کومه سياره لمر ته ډيره نيږدې ده او کومه سياره د لمر څخه ډيره لرې ده؟ آيا تاسو پوهيږئ چې هره سياره څو سپوږمۍ لري؟ لارښوونه: د زده کوونکو د مخکنيو مالوماتو پر بنسټ شمسي نظام او سيارې رسم کړئ. تاسو بايد د سيارو نومونه هم وليکئ: عطارد، زهره، ځمکه، مريخ، مشتري، زحل، اورانوس، او نيپټون اتمې صفحې ته يو نوم غوره کړئ او د شمسي نظام په اړه يو څو جملې وليکئ:

دا د (..........) کور دی چې په (..........) سرک، (.........) ښار/کلی، (........) هیواد، (........) قاره/لویه وچه چې د ځمکې سیارې او د میلکې وی په شمسي نظام کې موقعیت لري. له ۱ څخه تر ۳ داسې شیان ولیکئ چې تاسو يې د شمسي نظام په اړه پیژنی. دبیلګې په توګه: سیارې، سپوږمی، د لمر حرکتونه او داسې نور. د لمر او سپوږمی په اړه یو لنډ پاراګراف ولیکئ. دوی دواړه کوم څه ځانګړې کړې دې او دواړه زمونږ په ژوند کې څه اهمیت لري؟	

پنځمه ورځ

نن ورځ به تاسو نړی او لمریز نظام (نظام شمس) په اړه معلومات تر لاسه کړئ

فعالیت او توضیحات	وړاندیز شوی وخت
●اوس تولې ۸ ورقې یوځای سره سنجاق کړئ. 	۱۰ دقیقې
د خپل کتاب په اوله صفحه (پوښ) باندې خپله پته ولیکئ چې لاندې نقطې په کې موجودې وي: - نوم - کور - کوڅه - منطقه/ښار/کلی - ایالت - هیواد	۱۵ دقیقې

education above all
التعليم فوق الجميع

- قاره (لویه وچه) - سیاره - لمریز نظام (شمسي نظام)	
یو لنډ لیک هغه چاته ولیکئ چې ستاسو په لمریز نظام کې نه وي. د خپل کور، کلي، سرک، ښار، ایالت، هیواد، لویې وچې، سیارې او لمریز نظام چې تاسو یې غواړئ په اړه یې ولیکئ دغه عناصر په پام کې ونیسئ: - وګړي - سفر - تاریخي ځایونه - طبیعي ځانګړتیاوې - هوا - ژبه، جامې، جشنونه - حیوانات - ستوري، سپوږمۍ، لمر او داسې نور	۳۰ دقیقې
هغه کتاب چې تاسو جوړ کړی دی د خپلو کورنیو سره شریک کړئ او ویې لولئ ترڅو هغوی په شمسي نظام کې د خپل ځای (مکان) په اړه تاسو سره خپل نظر شریک کړي.	۱۰ دقیقې
ددې په اړه فکر وکړئ چې آیا تاسو په شمسي نظام (لمریز نظام) کې خپل ځای (مکان) پیژنئ. د خپل اند په اړه یو داسې چارټ جوړ کړئ چې دوه کالمه (خانې) ولري. په یو کالم کې د هغه څه په اړه چې تاسو زده کړي دي ولیکئ او په بل کالم کې د هغه څه په اړه لیکل وکړئ چې تاسو یې په تعجب کړي یاست.	۱۰ دقیقې

د ارزونې معیارونه

د ټولو هغو بیلابیلو ځایونو د شکلونو په اړه پوهاوی چې زده کوونکي په کې اوسیږي.

د آسانه کوولو لپاره بدلونونه

•زده کوونکي به د کور، کوڅې، سرک، ښار، ایالت او یا هم د قارې (لوی وچې) په اړه فکر وکړي او د دوی اړینې ځانګړتیاوې به تشریح کړي.